

nore sanctae Mariae fundata, per què no podria haver estat l'emplaçament del primer hospital olotí anterior als terratrèmols?—a part, naturalment, de la paradoxal coincidència d'ésser avui el quarter del meu consultori ("Roda el món i torna al Born", com diu la nostra paremiologia).

El fet és que fins al 1508 els pergamins dels arxius olotins no ens donen de l'hospital cap més referència: un centenar d'anys. Si aquest silenci coincidís amb la troballa de les notes anteriors a fora de l'arxiu de l'hospital no tindria absolutament cap valor negatiu. El que sí li dóna un valor és precisament el fet contrari, demostrant com d'un hospital a l'altre s'anaven traslladant i arxivant els documents d'importància per la institució, i portant, naturalment, a la deducció lògica de l'enderrocament del primitiu hospital, quan a començos del segle XV aquelles terrabastades tràgiques esfondraren la vila, fins que, al cap d'uns quants anys, sentida de nou la necessitat, devia bastir-se un altre hospital—potser ara el del *Parvic domui*, si és que realment ho fou—, del qual trobem en els arxius novament referències, anteriors encara, a les de l'Hospital actual.

En 1508 és quan es parla de l'*hospitall dels pobres de la vila d'Olot*, altra vegada. Del 26 de febrer d'aquest any hi ha l'escriptura d'establiment d'unes terres i feixes, de la parròquia de Sant Cristòfor les Fonts, *in loco vocato les cloperes* (La Clapera), per Baltasar sa Vila i Jaume Pascol (Pasqual), rectors, procuradors i administradors de l'Hospital, a favor de Miquel Vila, compromentent-se aquest a pagar un cens anual de 12 diners barcelonins, i del 26 de maig hi ha una donació de Petrus Anrich, fill i hereu d'un altre Anrich, natural de Francha Fort (Frankfurt), entre vius, a favor de l'*hospitall pauperum ville oloti ac vobis Franciso Bufquets textori dicte ville pnti, et acceptati procuratori dicti hospitalis administratoris eiusdem*.

* * *

La munificència i generositat de l'honorable i discret Miquel Març, notari de la vila d'Olot, foren la primera base de l'actual Hospital de Sant Jaume.

Miquel Març ordenà el seu testament primerament en la vila d'Olot, i en poder de mossèn Joan Matta, prevere, de Les Preses, substituït del notari olotí d'El Mallol, el discret Mateu Closells. Promoguts certs escrípols sobre la validesa d'a-

quest testament, negant que el mossèn Matta pogués fer-lo en la mateixa vila d'Olot, el Miquel Març, ell mateix, va manscriure'l, lliurant-lo, clos al mossèn Joan Matta, i altres, que el firmaren i segellaren, segons la rúbrica, en 17 d'agost de 1550, en la sagristia de l'església de Sant Esteve Salull (avui Sant Esteve de Bas). Morí el testador en 24 de maig de 1553, i desclòs el plec, els marmessors quedaren encarregats de l'execució d'allò que disposava: diverses almoines i misses i obres pies; alguns llegats relativament modestos als més propparents; la deixa a la vídua del domicili particular, els mobles i el Mas, amb les seves terres; i en tot l'altre, que representava una crescuda hisenda i un gros patrimoni, es feien hereus seus universals, per parts iguals, i a condició de les ordenacions que estipulessin els marmessors, *nostra senyor Déu y la mia ànima fo es lo hospital general dels pobres de la pnt. vila de Olot y un beneffici de poncellas de mon linatge a maridar p equals parts entre ells divididores*.

Fins a un any més tard, el 19 de juny de 1954, tardaren els marmessors a tenir en ordre aquell patrimoni, i concretades i escripturades les ordenacions relatives tant a la deixa de la meitat dels béns i rendes a favor de l'Hospital com a l'altra meitat de la causa pia a favor de les donzelles que es maridessin i pertanyessin al llinatge del difunt. Unes i altres ordenacions són interessantíssimes, i consten en l'escriptura notarial atorgada en la data damunt anotada, constant al final del document l'aprovació i autorització de la causa pia feta en 30 de juliol següent pel canonge Gerard Arrufat, Vicari General del Bisbe de Girona, Joan de Margarit.

En les ordenacions relatives a l'herència de l'Hospital es disposa: que els procuradors i administradors puguin fer-se càrrec d'aquella meitat dels béns que corresponen a l'Hospital: que en pendran un inventari i en faran les èpoques corresponents a favor dels marmessors; que faran construir una caixa amb tres tancadures, una per el cònsol en cap, l'altra per el cònsol segon i la tercera per dits administradors, guardant en la caixa les escriptures, i exigint un rebut de qualsevol, que inclús per la sola consulta en sigui extreta, *car fe es vist y es clar que molts beneficis y caufes pias han pduda molta renda p haver pduts los titols cartes hi instruments que tenie anant y mudan'fe aquells de una ma en altra; que*